

OBRAZLOŽENJE

Temeljem članka 64. stavka 4. Zakona o gospodarenju otpadom (NN br. 84/21 i 142/23) izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave dužno je na svom području osigurati obavljanje javne usluge sakupljanja komunalnog otpada na kvalitetan, **postojan i ekonomski učinkovit način**, izbjegavajući neopravdano visoke troškove, u skladu s načelima održivog razvoja, zaštite okoliša, osiguravajući pri tom javnost rada kako bi se osiguralo odvojeno sakupljanje miješanog komunalnog otpada iz kućanstava i drugih izvora, biootpada iz kućanstava, reciklabilnog komunalnog otpada, opasnog komunalnog otpada i glomaznog otpada iz kućanstava.

Način obračuna cijene javne usluge

Temeljem članka 75. Zakona o gospodarenju otpadom cijena javne usluge naplaćuje se radi pokrivanja troškova pružanja javne usluge, a strukturu cijene javne usluge čine:

- Cijena obvezne minimalne javne usluge (CMJU) i
- Cijena za količinu predanog miješanog komunalnog otpada (JCV)

Način obračuna obvezne minimalne javne usluge

Člankom 76. Zakona o gospodarenju otpadom obvezna minimalna javna usluga definirana je kao iznos kojim se osigurava ekonomski održivo poslovanje te sigurnost, redovitost i kvaliteta pružanja javne usluge kako bi sustav sakupljanja komunalnog otpada mogao ispuniti svoju svrhu.

Cijena obvezne minimalne javne usluge dio je cijene javne usluge te se na području pružanja javne usluge primjenjuje:

- jedinstvena cijena obvezne minimalne javne usluge za korisnike razvrstane u kategoriju **korisnika kućanstvo**, i
- jedinstvenu cijenu obvezne minimalne javne usluge za korisnike razvrstane u kategoriju **korisnika koji nije kućanstvo**.

Cijena obvezne minimalne javne usluge naplaćuje se prema volumenu (ugovorenog) zaduženog spremnika za odvoz miješanog komunalnog otpada (zelena PVC kanta 120 L). Cijena obvezne minimalne javne usluge obračunava se za svaki zaduženi spremnik za miješani komunalni otpad za pojedino obračunsko mjesto i mjesečno se iskazuje na računu za pruženu javnu uslugu.

Cijena obvezne minimalne javne usluge (fiksni dio cijene) naplaćuje se mjesečno svim korisnicima bez obzira na količinu otpada, odnosno prema zaduženom (ugovorenom) volumenu spremnika za miješani komunalni otpad, a njime se pokrivaju troškovi dostupnosti i redovitosti, organizacije, administracije i održavanje sustava sakupljanja komunalnog otpada - slijedeći troškovi:

- materijalni troškovi,
- troškovi energije,
- troškovi usluga (uključujući troškove zbrinjavanja sakupljanja i uporabe reciklabilnog otpada, biootpada i drugih vrsta otpada sakupljenih kroz reciklažno dvorište te glomaznog otpada),

- bruto plaće radnika, i
- nematerijalne troškove

Varijabilni dio cijene (JCV) plaća se prema preuzetoj količini otpada od korisnika (prema volumenu spremnika), a na godišnjoj razini preuzme se minimalno 4.200 tona miješanog komunalnog otpada.

Važeća cijena obvezne minimalne javne usluge određena je krajem 2023. godine s primjenom od 1. veljače 2024. godine na temelju poznatih podataka i tada važećih cijena na tržištu, odnosno prihoda i rashoda kao i količina otpada iz prethodne godine. U međuvremenu, krajem 2024. godine donesena je Uredba o jediničnoj naknadi za odlaganje otpada (NN 137/24) koja je stupila na snagu s 1. siječnjem 2025. godine, a kojom se određuje da svi davatelji javne usluge, koji odlažu komunalni otpad na odlagalište moraju za svaku tonu odloženog otpada, postupkom D1, platiti naknadu u iznosu od 30,00 EUR-a/toni odloženog otpada. Za IVKOM d.d., kao davatelja javne usluge koji godišnje odloži približno 4.200 tona miješanog komunalnog otpada to iznosi neplanirani i nekalkulirani trošak od **126.000,00 EUR-a. Za 2026. godinu iznos naknade se povećava i iznosi 35,00 EUR/toni što znači dodatni trošak u iznosu od **147.000,00 EUR-a**. Troškovi sakupljanja reciklabilnog otpada također su značajno porasli u 2025. godini, a naročito predaja ovlaštenim oporabiteljima.**

Razlozi potrebe za promjenom cijene sakupljanja komunalnog otpada:

1. Troškovi predaje plastike i metalne ambalaže u Sortirnicu porasli su u odnosu na prošlu godinu za 50,00 % i sada trošak po jednoj toni iznosi 255,11 EUR/toni što je povećanje za 80,00 EUR/toni. Planirana količina sakupljene plastike u 2025. godini iznosi 435 tona što rezultira **dodatnim troškom od 435 tona x 80,00 EUR = 34.800,00 EUR** (sveukupni trošak na godišnjoj razini iznosi 435 tona x 255,11 EUR = **110.974,00 EUR**).
2. Trošak zbrinjavanja glomaznog otpada 300-350 tona godišnje rezultira troškovima u iznosu od 350 tona x 275 EUR = **96.250,00 EUR**. U odnosu na trošak zbrinjavanja na vlastitom odlagalištu povećanje troškova iznosi **72.000,00 EUR** Radi „smanjenja opterećenja kapaciteta odlagališta“ glomazni se otpad predaje ovlaštenom oporabitelju što znatno povećava troškove.
3. Predaja oporabitelju biootpada po cijeni od 110,00 EUR/toni dodatno opterećuje poslovanje sa 350 tona x 110,00 EUR = **38.500,00 EUR**.
4. Troškovi rada reciklažnih dvorišta, odnosno rada i zbrinjavanja reciklabilnog otpada rezultiraju dodatnim troškom od **90.000 EUR-a**.
5. Troškovi izmjene minimalne bruto plaće za 2025. godinu (u 2024. 840,00 EUR, u 2025. godini 970,00 EUR, a za 2026. očekuje se porast min 10%) što bi iznosilo dodatni neplanirani trošak od **80.000 EUR/godišnje**.
6. Troškovi predaje miješanog komunalnog otpada na drugo odlagalište u RH ili MBO prema raspoloživim informacijama kreću se od minimalno 300,00 EUR/toni (bez prijevoznih troškova) do 400,00 EUR/toni pa i više uz naglasak da nema slobodnih kapaciteta na „tržištu“.

Sveukupno dodatni troškovi u 2025. godini, a koji nisu ukalkulirani u izračun cijene javne usluge koja je u primjeni od veljače 2024. godine:

Vrsta troška – dodatni troškovi nekalkulirani u sadašnjoj cijeni	Iznos u EUR za 2025.	Iznos u EUR za 2026.
Naknada za odlaganje otpada – plaća se 1x godišnje	130.000,00	150.000,00
Zbrinjavanje glomaznog otpada	72.000,00	105.000,00
Zbrinjavanje plastike	34.800,00	115.000,00
Zbrinjavanje biootpada	38.500,00	45.000,00
Troškovi reciklažnih dvorišta	90.000,00	120.000,00
Troškovi rada	80.000,00	120.000,00
Ukupni dodatni trošak	445.300,00	655.000,00

Za drugu polovicu 2026. godine po popunjavanju kapaciteta odlagališta komunalnog otpada te potrebe za predajom i odvozom na drugu lokaciju cijena po 1 toni miješanog komunalnog otpada, prema sadašnjoj situaciji kreće se od 300,00 do 400,00 EUR/toni. Obzirom da će biti potrebno odložiti 2.000 tona na drugoj lokaciji to će biti dodatni trošak od 600.000,00 EUR (po cijeni od 300,00 EUR/toni).

Samo navedeni troškovi generiraju dodatni trošak za 2025. godinu u iznosu od od 3,60 EUR/mj/korisniku, a prilikom formiranja cijene koja je u primjeni već drugu godinu (od 1. veljače 2024. godini) nisu bili poznati niti uračunati u cijenu javne usluge.

Ukoliko bi komunalni otpad predavali nekom trećem (u MBO Varaždin ili neko drugo odlagalište) po cijeni od 300,00 do 400,00 EUR dodatni trošak bi za miješani komunalni otpad (planirano u 2026. predavati 2.000 tona) iznosio:

$2.000 \text{ t} \times 300,00 \text{ EUR} = 600.000,00 \text{ EUR} / 10.300 \text{ korisnika} / 12 \text{ mjeseci} = 4,85 \text{ EUR/mj/korisniku.}$

Temeljem predloženih cijena javne usluge sakupljanja komunalnog otpada, prosječni račun korisnika iz kategorije kućanstvo umjesto dosadašnjeg iznosa 11,49 EUR s PDV-om (za korisnike koji su dali izjavu da obavljaju kućno kompostiranje s umanjnjem za 2,15 EUR) za jedno preuzimanje/praznjenje spremnika u narednom razdoblju bi iznosio 17,91 EUR ili povećanje od 55,87 %. Za dva praznjenja spremnika 120 L iznos mjesečnog računa bio bi 21,87 EUR.

Iznos računa za korisnika koji nije kućanstvo za jedno preuzimanje spremnika od 120 L iznosio bi 26,39 EUR-a.